

Rapport

Projectnummer: 367481

Referentienummer: 367481 Verkennend natuuronderzoek

Datum: 25-02-2020

Verkennend natuuronderzoek Waterrijk fase 3BC

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Opdrachtgever:
BPD Ontwikkelingen B.V.
Regio Noordwest
IJsbaanpad 1
1076 CV AMSTERDAM

Verantwoording

Titel	Verkennend natuuronderzoek Waterrijk fase 3BC
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	367481
Referentienummer	367481 Verkennend natuuronderzoek
Revisie	D1
Datum	25-02-2020
Auteur	Raisja Spijker
E-mailadres	raisja.spijker@sweco.nl
Gecontroleerd door	Maikell Verkade
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek	4
1.3	Ligging projectgebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Stikstofdepositie	6
2.1	Beoordeling effecten stikstofdepositie	6
2.2	Inventarisatie en analyse van de mogelijke effecten	6
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	7
3.1	Toetsingskader	7
3.2	Methode	9
3.3	Voorkomende ecotopen	10
3.4	Planten	11
3.5	Vleermuizen	11
3.6	Overige zoogdieren	12
3.7	Vogels	12
3.8	Amfibieën en Reptielen	13
3.9	Vissen	13
3.10	Ongewervelden	13
4	Natuurbeleidskaders	15
4.1	Toetsingskader	15
4.2	Natuurnetwerk Nederland	15
4.3	Gebieden buiten het NNN	16
4.4	Gemeentelijk beleid	16
5	Conclusies en advies	17
5.1	Wet natuurbescherming	17
5.2	Natuurbeleidskaders	17
5.3	Melden vrijgestelde soorten	18
	Referenties	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BPD Ontwikkelingen B.V. is voornemens om een woonwijk te realiseren in het projectgebied. Hiervoor wordt de grond eerst bouwrijp gemaakt alvorens er gebouwd kan worden. Wanneer bij dergelijke ontwikkelingen beschermde plant- of diersoorten of beschermde gebieden in het geding kunnen zijn, dienen deze te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Om inzichtelijk te maken of de kans bestaat dat dit het geval is bij de voorgenomen plannen, is dit verkennende onderzoek uitgevoerd.

1.2 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

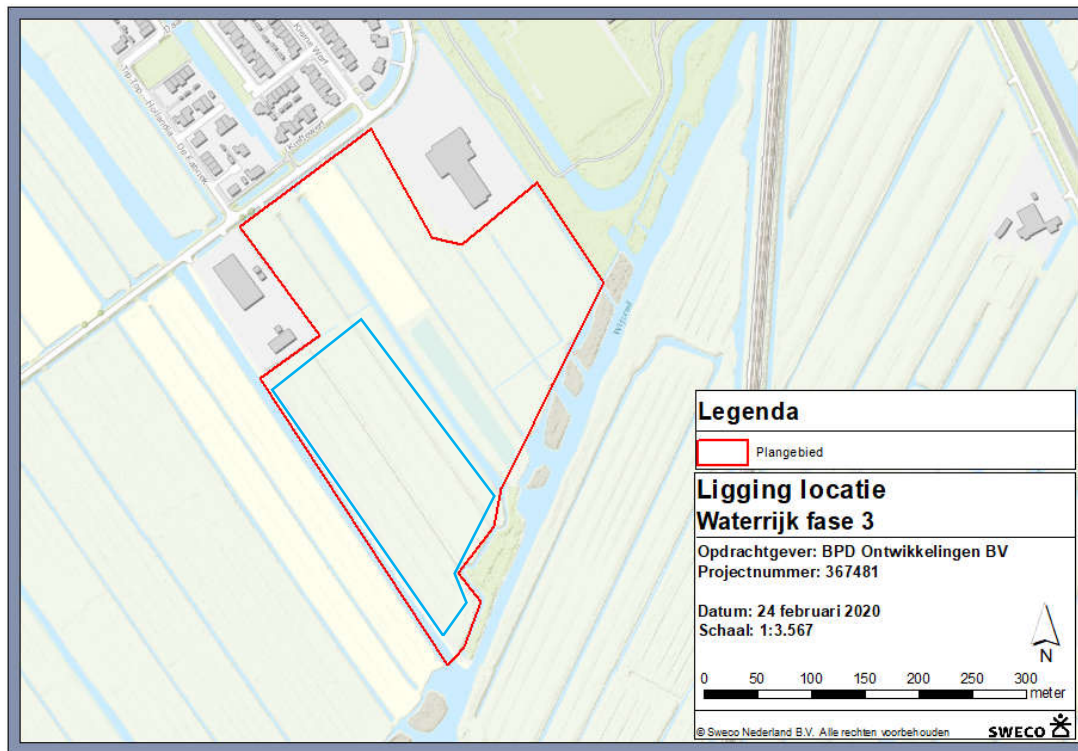
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
 - Houtopstanden
- Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- Gebieden buiten het NNN (ganzenfoerageergebied en weidevogelleefgebied)
- Gemeentelijk beleid

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde soorten en het NNN. Voor het bestemmingsplan heeft al toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden en op de gebieden buiten het NNN (Maasland, 2010). Door de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in mei 2019 is over stikstofdepositie een advies opgenomen.

1.3 Ligging projectgebied en voorgenomen activiteiten

Het projectgebied is gelegen ten zuiden van Oosthuizen in de provincie Noord-Holland, zie figuur 1. Het projectgebied is gelegen in een landelijke omgeving. Het projectgebied bestaat uit een stuk grasland met sloten en een afgesloten gebied voor rietlandvogels waar de vegetatie hoog staat, zie figuur 1. De initiatiefnemer is voornemens het gebied te ontwikkelen met woningbouw.

Figuur 1. Ligging van het projectgebied rood omlijnd met het afgesloten gebied blauw omlijnd.

2 Wet natuurbescherming: Stikstofdepositie

2.1 Beoordeling effecten stikstofdepositie

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure. De provinciale beleidsregels stikstof geven hier een nadere inhoudelijke invulling aan.

In de navolgende paragrafen is verkend of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden op basis van de ligging van het projectgebied en reikwijdte van effecten. Indien op basis van deze verkenning effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn:

- Voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten van een plan of project op Natura 2000-gebieden. Uit de voortoets volgt ook welke vervolgstappen nodig zijn. Soms blijkt uit de voortoets dat er zeker geen significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Dan is er geen vergunningplicht en de initiatiefnemer hoeft verder niets te doen. Als er wel mogelijke significant negatieve effecten zijn volgt passende beoordeling.
- Passende beoordeling: beoordeling of significante gevolgen van het plan of project zijn uit te sluiten rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. In een passende beoordeling mag rekening gehouden worden met mitigerende maatregelen. Als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten volgt ADC-toets.
- ADC-toets: Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is Dwingende redenen van groot openbaar belang en in Compensatie is voorzien.

2.2 Inventarisatie en analyse van de mogelijke effecten

Het projectgebied ligt op korte afstand van het Natura 2000 gebied 'Polder Zeevang' (Maasland, 2010). Andere Natura 2000-gebieden binnen 10 km van het projectgebied met stikstofgevoelige habitattypen zijn o.a. Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en Eilandspolder. De werkzaamheden kunnen gepaard gaan met emissie van stikstof. Deze emissie kan zich vrij gemakkelijk over een afstand van enkele kilometers verplaatsen en zodoende van invloed zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren wordt gebruikt gemaakt van verschillend materieel. Deze machines kunnen onder andere stikstof uitstoten wat uiteindelijk neer zal dalen (stikstofdepositie). Om de hoeveelheid stikstofdepositie te bepalen dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Hieruit kan naar voren komen dat het uitvoeren van een project specifieke beoordeling noodzakelijk is.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten.

Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. Met artikel 4 van de verordening van de provincie Noord-Holland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet worden genoemd in tabel 1. In artikel 5 van deze verordening is de meldings- en rapportageplicht opgenomen. In de melding zal de eigenaar, de grondgebruiker of degene aan wie namens hem, conform artikel 3.15 zevende lid van de wet, toestemming is verleend, aangeven wanneer er waar werkzaamheden uitgevoerd zullen worden uitgevoerd. (Provincie Noord-Holland, 2016).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten in Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2016).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het projectgebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2014 – 2019.
- NDFF Verspreidingsatlas.
- SOVON (www.sovon.nl).
- EIS Nederland (www.eis-nederland.nl).
- Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl).
- RAVON (www.ravon.nl).
- Zoogdiervereeniging (www.zoogdiervereeniging.nl).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het projectgebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 30 juli 2019 door een deskundig ecoloog¹ van Sweco.

¹ Onder een ecologisch deskundige wordt een persoon verstaan die aantoonbare kennis en ervaring heeft op het gebied van soort specifieke ecologie doordat deze: op HBO- of universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie, en/of als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of werkzaam is voor een terrein beherende organisatie zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties, en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het projectgebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het projectgebied bestaat uit weiland, het grootste gedeelte is ingezaaid met Engels raigras, zie figuur 3. Een deel van het projectgebied is afgezet voor broedvogels, hier staat hoge rietvegetatie. Op het grasland is kamille, smalle weegbree, klaver, hondsdrif, andoorn, vergeet-mij-nietje en water- en/of akkermunt aangetroffen.

Figuur 3. Impressie van het grasland

De sloten/watergangen variëren in breedte en diepte van 0,5 – 2 meter breed en droogvallend tot 50 cm of dieper. De oevers zijn begroeid met riet met tussendoor brandnetel en langs de zuidelijk gelegen watergang staat op plekken andoorn, vergeet-mij-nietje en watermunt, zie figuur 4.

Figuur 4. Impressie van de aanwezige sloten/watergangen en oevers in het projectgebied

3.4 Planten

De NDFF toont geen waarnemingen van geen beschermde soorten in het projectgebied. Uit de verspreidingsatlas blijkt dat er geen beschermde planten in de omgeving van het projectgebied voor komen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde soorten waargenomen. Het projectgebied wordt gebruikt als weide. In het projectgebied is hierdoor geen sprake van een juiste leefomgeving en/of de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Op basis van de afwezigheid van beschermde planten uit het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt de aanwezigheid van beschermde planten uitgesloten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen

De NDFF toont dat de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Bij vleermuizen zijn voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en voor de functionaliteit daarvan essentiële onderdelen beschermd.

3.5.1 Vaste rust- en voortplantingsplaatsen

Vleermuizen zijn op basis van de keuze in verblijfplaatsen globaal in twee soorten te verdelen: soorten die hun verblijfplaats in gebouwen hebben en vleermuizen die hun verblijfplaats in bomen hebben. In het projectgebied ontbreekt het aan geschikte gebouwen en bomen voor vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen is niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.5.2 Voerageergebied en vliegroutes

Naast vaste rust- en verblijfplaatsen zijn ook voerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen beschermd indien deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van een lokale populatie.

Vliegroutes

Verschillende soorten vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen zoals bomenrijen, watergangen en houtwallen om te navigeren en ter beschutting tegen wind. Routes die door meerdere individuen gebruikt wordt noemen we een vliegroute. Vliegroutes zijn nodig om zich te kunnen verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied en vice versa. Vanwege het ontbreken van lijnvormige structuren is de aanwezigheid van een essentiële vliegroute uitgesloten.

Foerageergebied

Vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis kunnen boven de grasvelden foerageren. Het betreft hier geen essentieel foerageergebied, het betreft een open gebied met geen bescherming tegen de wind en er is voldoende uitwijkmogelijkheid ten oosten, zuiden en westen met gelijkwaardig gebied van het projectgebied voor foeragerende vleermuizen.

Aanvullend onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen is niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.6 Overige zoogdieren

De NDFF toont dat de Noordse woelmuis, hermelijn en haas in de nabijheid van het projectgebied voorkomen. Uit de verspreidingsatlas komt naar voren dat ook algemene soorten zoals het konijn, wezel, bunzing, hermelijn, egel en diverse muizensoorten in en/of in de omgeving van het projectgebied voor kunnen komen. Tijdens het veldbezoek is een konijn waargenomen. Voor algemene soorten zoals de haas, konijn en egel geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling in combinatie met een meldplicht.

Kleine marterachtingen komen voor in kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden. Het projectgebied voorziet niet in kruidenrijke vegetatie en/of schuilmogelijkheden. Dit in combinatie met het huidige maaibeleid zorgt ervoor dat het projectgebied geen geschikt habitat vormt voor de bunzing, hermelijn en wezel.

De eilandjes net buiten het projectgebied zijn door de dichte riet-, bomen- en struweelbegroeiing niet geschikt als habitat voor de Noordse woelmuis. Het projectgebied voorziet vanwege het ontbreken van kruidenrijke vegetatie aaneengesloten aan riet en het intensieve maaibeleid niet in geschikt habitat voor de Noordse woelmuis. Het afgesloten rietlandvogel gebied is geen geschikt habitat vanwege de dichte begroeiing van riet en struweel.

3.7 Vogels

In het projectgebied zelf zijn geen bomen aanwezig, jaarrond beschermde nesten van boombroeders worden uitgesloten. In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig, jaarrond beschermde nesten van vogels die gebruik maken van gebouwen zijn uitgesloten. Het projectgebied vormt geschikt habitat voor broedvogels zoals grutto, Kievit en tureluur en de watergangen voor broedvogels zoals wilde eend, kraai en meerkoet.

Alle in Nederland broedende vogels zijn beschermd gedurende het broeden. De werkzaamheden vinden bij voorkeur buiten het broedseizoen plaats. Indien dit niet mogelijk is dient er eerst een broedvogelcontrole plaats te vinden. Wanneer zeker is dat er zich geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

3.8 Amfibieën en Reptielen

De NDFF toont dat de rugstreeppad nabij het projectgebied voorkomt. In een notitie opgesteld door Sweco (Verkade, 2019) staat dat bij de ontwikkeling van het perceel circa 150 meter ten noordwesten van het projectgebied tijdens de werkzaamheden de rugstreeppad is waargenomen. In de huidige staat is het projectgebied niet geschikt voor de rugstreeppad. In de sloten en aan de rand van de sloten staat riet en er is weinig tot geen vergraafbaar zand aanwezig. De rugstreeppad is een pioniersoort die snel geschikt habitat kan betrekken. Het bouwrijp maken van het projectgebied resulteert in geschikt rugstreeppadden habitat. Maatregelen dienen te worden getroffen om kolonisatie te voorkomen. Uit verspreidingsgegevens van de verspreidingsatlas blijkt dat de ringslang in de omgeving van het projectgebied voor kan komen. Uit de NDFF database blijkt dat de soort op ca. 2,7 kilometer ten noordoosten van het projectgebied is waargenomen. Het voorkomen van de soort in het projectgebied wordt vanwege het ontbreken van schuilmogelijkheden uitgesloten.

De sloten zijn geschikt voor algemene soorten zoals de gewone pad en bruine kikker. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling in combinatie met een meldplicht. Overige beschermde soorten worden op basis van hun verspreiding, het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het projectgebied en habitatvoorkeur uitgesloten.

3.9 Vissen

De NDFF en verspreidingsatlas tonen dat er geen beschermde soorten in en/of in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Een deel van de sloten staat in verbinding met elkaar en overig water. Op basis van de kwaliteit, diepte etc. van het water worden beschermde soorten niet verwacht. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.10 Ongewervelden

De NDFF en verspreidingsatlas tonen dat er geen beschermde ongewervelden in en/of in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Vanwege het ontbreken van waardplanten en het huidige gebruik worden deze soorten uitgesloten. Nader onderzoek naar ongewervelden is niet noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Tijdens het veldbezoek is een aangevreten Amerikaanse rivierkreeft gevonden, zie figuur 5. Waar dit individu precies vandaan komt is onduidelijk. Vanwege de aanwezigheid van slootjes en bredere watergangen is het mogelijk dat de soort in het projectgebied en/of in de omgeving voorkomt. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de gevlekte Amerikaanse rivierkreeft en rode Amerikaanse rivierkreeft beide in Oosterhuizen zijn waargenomen.

Figuur 5. Gevonden aangevreten Amerikaanse rivierkreeft

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN)
 - Gebieden buiten het NNN
- Gemeentelijk beleid

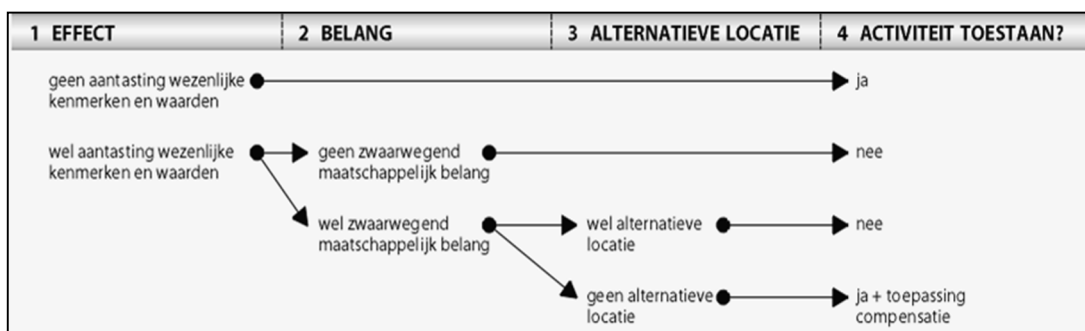
4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor provincie Noord-Holland is vastgelegd in Artikel 19 van de PRV (Provinciale Ruimtelijke Verordening). Naast de bescherming van het NNN is ook de bescherming van de natuurverbindingen vastgelegd in Artikel 19 van de PRV.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrenen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

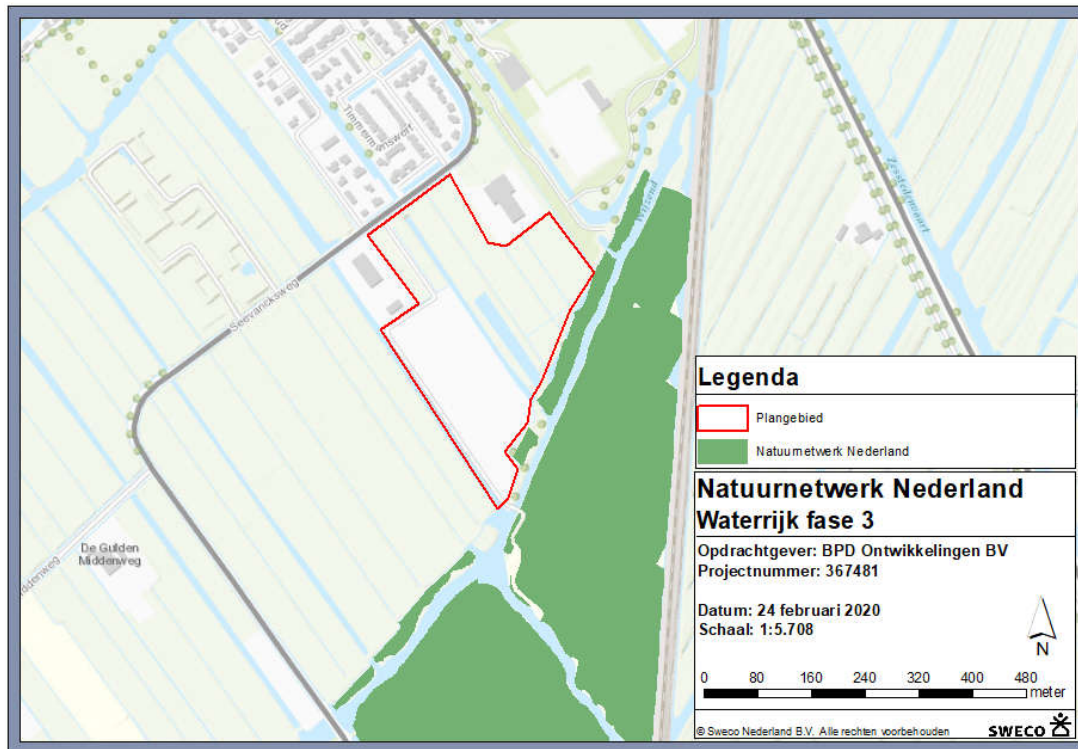
Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing.

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie, analyse en toetsing

Het projectgebied grenst aan het NNN en ligt op grote afstand >15 km van een natuurverbinding, zie figuur 6. De werkzaamheden vallen buiten de begrenzing van het NNN en hebben geen negatief effect op het NNN. Het doorlopen van een Nee, tenzij procedure is niet nodig.

Figuur XX. Ligging van het projectgebied (rood) ten opzichte van het NNN (groen).

4.3 Gebieden buiten het NNN

In het bestemmingsplan zijn de effecten op en de te treffen compenserende maatregelen voor gebieden buiten het NNN al opgenomen (Maasland, 2010).

4.4 Gemeentelijk beleid

Voor zover bekend heeft de gemeente Edam-Volendam geen gemeentelijk beleid op het gebied van natuur.

5 Conclusies en advies

5.1 Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden: stikstofdepositie

Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren, wordt gebruik gemaakt van verschillend materieel. Deze machines kunnen onder andere stikstof uitstoten wat uiteindelijk neer zal dalen (stikstofdepositie). Om de hoeveelheid en locaties van de stikstofdepositie te bepalen, kan een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Hieruit kan naar voren komen dat het uitvoeren van een eigenstandige projectspecifieke ecologische beoordeling noodzakelijk is.

Soortenbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde soorten. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Wij adviseren om mitigerende maatregelen te nemen ten aanzien van de rugstreeppad. De rugstreeppad komt in de directe omgeving van het projectgebied voor. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt het projectgebied geschikt gemaakt voor de rugstreeppad. Bij aanwezigheid van de rugstreeppad binnen het projectgebied moeten de werkzaamheden worden gestaakt en dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Aanwezigheid van de rugstreeppad binnen het projectgebied kan worden voorkomen door het plaatsen van een amfibieënscherm rondom het projectgebied.

Er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen op broedvogels met jaarrond beschermde nesten, deze zijn niet aangetroffen. Alle in Nederland broedende vogels zijn beschermd hierdoor is verstoring en vernietiging van nesten niet toegestaan. De werkzaamheden dienen daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen (ca half maart tot half juli)² plaats te vinden om verstoring te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, dient er eerst een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden alvorens de werkzaamheden plaatsvinden.

De zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna. De zorgplicht houdt in dat u de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. We adviseren we om een ecologisch werkprotocol op te laten stellen zodat invulling wordt gegeven aan de zorgplicht.

5.2 Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied grenst aan het NNN en ligt op grote afstand >15 km van een natuurverbinding. De werkzaamheden vallen buiten de begrenzing van het NNN en hebben geen negatief effect op het NNN. Het doorlopen van een Nee, tenzij procedure is niet nodig.

Gemeentelijk natuurbeleid

Gemeentelijk natuurbeleid is wel/niet van toepassing.

² De Wet natuurbescherming erkent geen broedseizoen. Broedende vogels zijn volgens de Wnb altijd beschermd.

5.3 Melden vrijgestelde soorten

Voor de start van de werkzaamheden dient er een melding gemaakt te worden van de aanwezigheid van vrijgestelde soorten bij Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Op basis van waargenomen soorten tijdens het veldonderzoek en een habitatgeschiktheidsbeoordeling dient er een melding gemaakt worden voor de volgende soorten:

- Haas
- Konijn
- Vos
- Egel
- veldmuis;
- huisspitsmuis;
- gewone pad;
- bruine kikker;
- bastaardkikker.

Tekstbox 2 Melden vrijgestelde soorten

Volgens het beleid van provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden, bij het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Noord-Holland Noord) digitaal te worden gemeld.

De melding van vrijgestelde soorten kan digitaal worden gedaan via:

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Wet natuurbescherming, Natura 2000- gebieden	• Stikstofdepositie	• N.v.t.	• AERIUS-berekening	• N.v.t.	• Nog niet bekend
Wet natuurbescherming, soorten bescherming	• Algemene broedvogels • Vestigingsrisico rugstreeppad • Algemene amfibieën	• N.v.t.	• N.v.t.	• Paddenschermen ter voorkoming vestiging rugstreeppad	• Opstellen ecologisch werkprotocol om invulling te geven aan de zorgplicht • Broedvogelcontrole
Natuurnetwerk Nederland	• Geen	• N.v.t.	• N.v.t.	• N.v.t.	• N.v.t.
Gemeentelijk beleid	• Geen	• N.v.t.	• N.v.t.	• N.v.t.	• N.v.t.

* *mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen*

Referenties

- NDFF Database voorkomende beschermde diersoorten. Ecogrid. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul#0> op 15 juli 2019.
- NDFF verspreidingsatlas. Ingezien van <https://www.verspreidingsatlas.nl/> op 15 juli 2019.
- Provincie Noord-Holland (2016). Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland. Provinciaal Blad Nr. 6151.
- Verkade, M. (2019). Notitie ecologische vrijgave. Ecologische vrijgave t.b.v. het uitvoeren van de voorbereidende werkzaamheden. Sweco Alkmaar.
- Maasland, J.E. (2010). Bestemmingsplan Waterrijk 2009. Referentienummer L90688, projectnummer 243182. Grontmij Alkmaar.

Bijlage 1